

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Den 27. februar 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 182 (Alm. del) af 30. januar 2018 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen

Spørgsmål

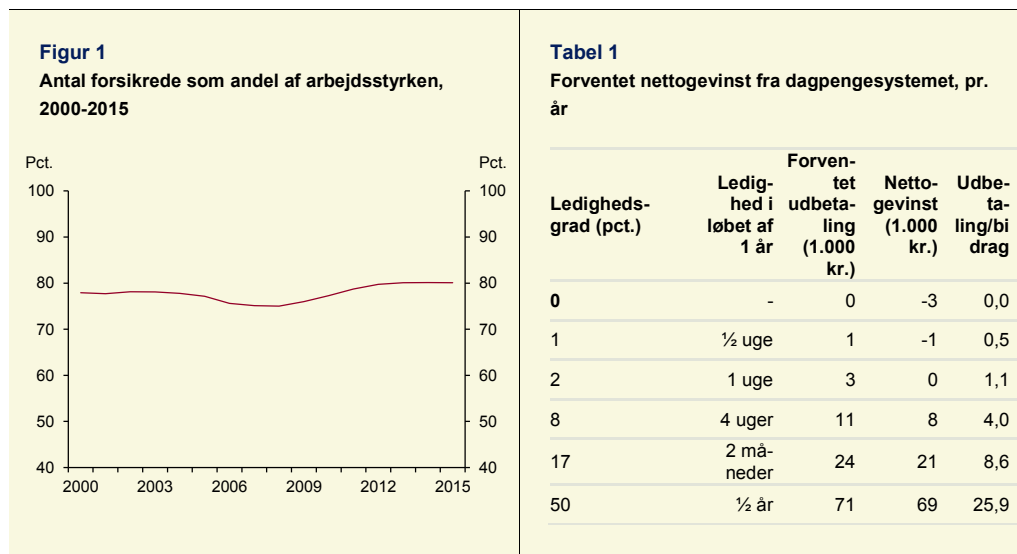
Vil ministeren i forlængelse af svaret på FIU alm. del - spm. 181 oplyse, hvad man forventer af tilknytningseffekter til dagpengesystemet som følge af den styrkede forsikringsdækning, herunder hvor stort et provenu, der tilvejebringes via øget medlemsbidrag til staten? Såfremt der er en øget tilknytningseffekt til dagpengesystemet bedes den opgjort i tabelform fordelt på gruppens indkomstniveau, alder og branchetilknytning. Vil ministeren derudover oplyse hvad man i forlængelse af svaret på (det foregående spørgsmålsnummer) forventer af matchningseffekter på arbejdsmarkedet som følge af den styrkede forsikringsdækning, herunder hvordan produktiviteten og beskæftigelsesgraden vil blive påvirket? Såfremt der er en positiv matchningseffekt bedes den opgjort i tabelform fordelt på gruppens indkomstniveau, alder og branchetilknytning.

Svar

Finansministeriet er ikke bekendt med hverken danske eller internationale studier, som direkte undersøger sammenhængen mellem forsikringstilbøjeligheden og niveauet for dagpengesatsen (tilknytningseffekter). På den baggrund er det ikke muligt at foretage et konkret skøn over en eventuel øget forsikringstilbøjelighed sfa. af de skitserede ændringer i FIU Spørgsmål 181 (alm. del).

Andelen af arbejdsstyrken, som er forsikret mod ledighed, har dog været forholdsvis konstant i de seneste 20 år på trods af flere væsentlige ændringer i dagpengereglerne. Forsikringsgraden har i perioden ligget stabilt omkring 80 pct. af arbejdsstyrken, *jf. figur 1*.

Samlet set peger udviklingen på, at dagpengesystemet skal ændres væsentligt før tilknytningen til forsikringssystemet vil blive påvirket. Hvilke personer, der vælger at forsikre sig mod ledighed, afhænger af deres ledighedsrisiko, risikovillighed samt forventede nettogevinst ved medlemskabet – dvs. om udgifterne til medlemsbidraget opvejes af gevinsterne ved dagpengeudbetaling ved ledighed. Men da medlemsbidraget i det danske dagpengesystem er ens for alle, afhænger nettogevinsten af, hvor stor ledighedsrisiko den enkelte er udsat for, eller hvor længe personen i gennemsnit er ledig pr. år.



Anm.: Opgørelsen i tabel 1 viser nettogevinsten efter skat over en tiårig periode fra bidrag til a-kassen, og de forventede udbetalinger af dagpenge, som funktion af ledighedsgraden. På grund af afrunding summerer bidrag til a-kasse og forventet udbetaling ikke altid til nettogevinsten.

Kilde: Figur 1: Danmarks Statistik og egne beregninger på lovmodellens datagrundlag. Tabel 1: Det Økonomiske Råd.

En opgørelse fra Det Økonomiske Råd viser, at nettogevinsten ved dagpengeforsikring i Danmark er nul for personer, som i gennemsnit er ledige i én uge i løbet af et år, negativ for personer, der er ledige under en uge og positiv for personer, der er ledige mere end en uge. Nettogevinsten for personer med høj ledighedsrisiko er til gengæld høj. Fx er nettogevinsten knap 9 gange medlemsbidraget for personer, der i gennemsnit er ledige to måneder i løbet af et år. For denne gruppe af ledige er arbejdsløshedsforsikringen således stærkt subventioneret, *jf. tabel 1*.

Forsikring mod ledighed kan påvirke matchning på arbejdsmarkedet. Det dækker over, hvor godt kvalifikationer for en (ny)ansat passer til de krav en arbejdsplads stiller. Et godt match kan forventes at øge produktiviteten. I denne kontekst kan eksistensen af en ledighedsforsikring betyde højere produktivitet (matchningseffekter), dels fordi ledige kan vælge at søge i længere tid efter det rigtige job, og dels fordi jobsøgende er mere villige til at acceptere job, der er højproduktive, men hvor der samtidigt er relativ stor risiko for at blive fyret. Højere dagpengesats kan således potentielt indebære højere produktivitet.

Det er dog umiddelbart ikke muligt at opgøre matchningseffekter fordelt på målgruppens indkomstniveau, alder og branchetilknytning ved en højere maksimal dagpengesats.

Endelig bemærkes det, at forsikring mod indkomstbortfald ved ledighed kan øge tilbøjeligheden til jobskifte for forsikrede personer, fordi det reducerer risikoen ved jobskiftet. Det vil bidrage til, at arbejdsstyrken bliver beskæftiget, hvor den udnyttes bedst. Omvendt vil en højere forsikringsgrad trække i retning af reducere

rede incitamerter til beskæftigelse, *jf. dagpengekommissionens beregninger*. Indretningen af dagpengesystemet afspejler derfor en afvejning mellem effektivitet af ressourceallokeringen og omfanget af beskæftigelsen.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister